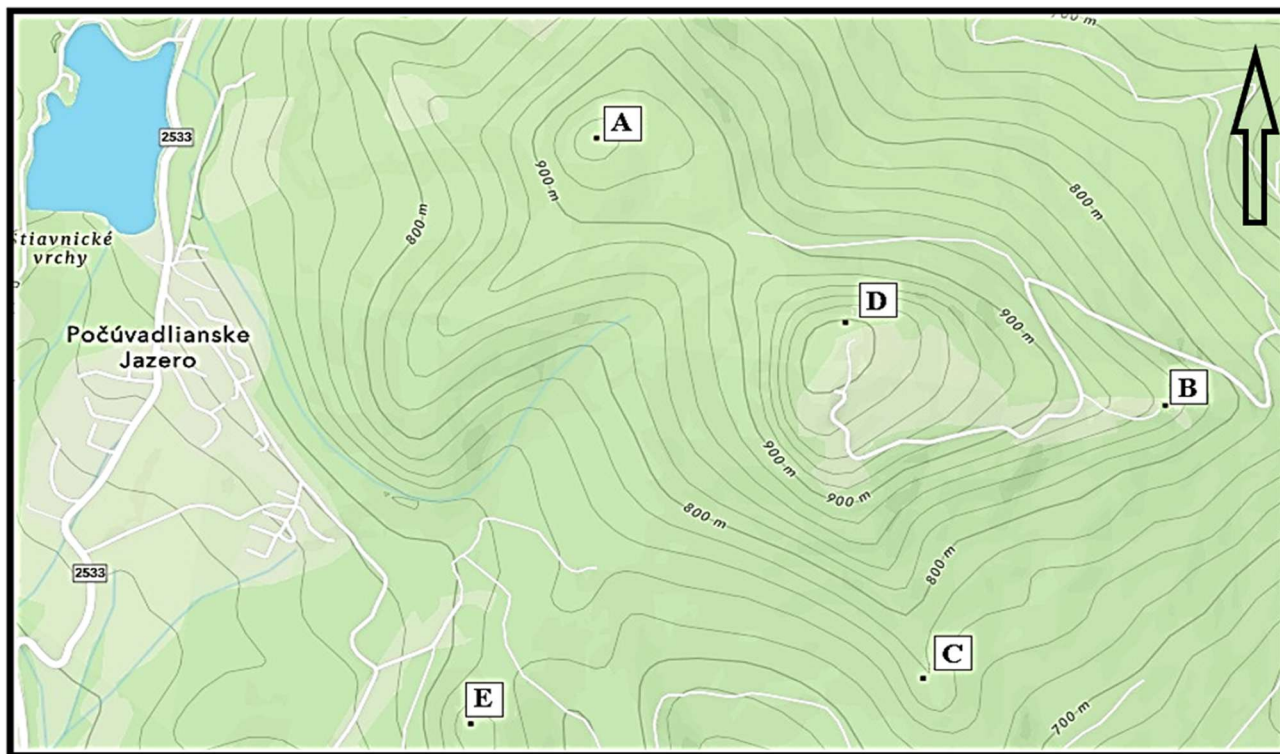

Celoštátne kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
54. ročník, školský rok 2025/2026
Písomný test pre kategóriu E – ZŠ (8. a 9. ročník) a OG (3. a 4. ročník)
 Praktická časť - úlohy

Meno a priezvisko:
 Škola: Trieda:
 Počet bodov:

1. Rieš úlohy pod mapou.

- a) Na mape je znázornených 5 bodov označených písmenami A až E. Prirad' ich k objektom, ktoré označujú.
- Salašiská (768 m n. m.) - Sitno (1009 m n. m.) - Kóta 753 m n. m. -
 Petrov vrch (948 m n. m.) - hrad Sitno (850 m n. m.) -

- b) Body A a D sú v skutočnosti vzdialené 720 m. Aká je číselná mierka mapy? Počítaj čo najpresnejšie!

1:

Miesto na výpočet (neboduje sa):

- c) Keby sme kráčali z bodu A priamo do bodu E, ktorý opis našej trasy by bol správny? Označ ho krížikom.

- ☐ Celú trasu by sme kráčali dolu kopcom.
☐ Celú trasu by sme kráčali hore kopcom.
☐ Prvú polovicu trasy by sme kráčali dolu kopcom, druhú polovicu hore kopcom.
☐ Takmer celú trasu by sme kráčali dolu kopcom, posledný krátky úsek hore kopcom.
☐ Takmer celú trasu by sme kráčali hore kopcom, posledný krátky úsek dole kopcom.

- d) Pomocou Atlasu Slovenska urči čo najpresnejšie súradnice polohy hradu Sitno. V každom riadku jedným krížikom označ políčko pre stupne a ďalším krížikom políčko pre minúty, čiže celkovo použiješ 4 krížiky.

	stupne (°)				minúty (')			
geografická dĺžka	18	19	48	49	5	18	24	53
geografická šírka	18	19	48	49	5	18	24	53

2. a) Urči okresy SR, ktoré sú znázornené na kartičkách I až IV.

I = II = III = IV =

I 	II 	III 	IV
1 	2 	3 	4
A 39,4 rokov	B 40,3 rokov	C 42,2 rokov	D 43,0 rokov
a 5:00	b 5:10	c 5:02	d 4:51

b) K jednotlivým okresom priradiť graf znázorňujúci štruktúru jeho obyvateľstva podľa národnosti, priemerný vek populácie a čas východu slnka 16. mája 2026 v okresnom meste.

Vysvetlivky ku grafom národnostnej štruktúry:

S = slovenská; M = maďarská, R = rómska, r = rusínska, i = iná

Správne štvorice: I - - -

II - - -

III - - -

IV - - -

3. Nájsť prameň Nílu sa v minulosti pokúšali mnohí geografi a cestovatelia. Jedným z nich bol britský prieskumník, ktorého meno je ukryté v nasledujúcej geografickej doplnovačke. V 19. storočí preskúmal východnú Afriku a považuje sa za prvého Európana, ktorý na vlastné oči videl jazero Tanganika.

a) Bol to Richard Francis

		M					
					M		
M							
						M	
					M		
M							

tanzánsky ostrov

pohorie v Demokratickej republike Kongo

hraničné jazero medzi Demokratickou republikou Kongo a Zambiou

konžské mesto na rovníku

mesto na brehu Tanganiky

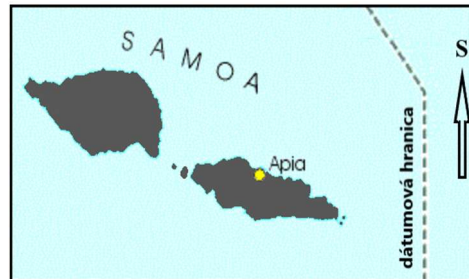
rieka v bezodtokovej časti Tanzánie

Aké odhady rozmerov tohto najhlbšieho afrického jazera by sme našli zapísané v cestovateľskom zápisníku tohto cestovateľa? Zakrúžkuj číslo, ktoré je najbližšie k správnej hodnote.

b) šírka jazera v najširšom mieste: 25 km 70 km 130 km 210 km

c) vzdialenosť medzi najsevernejším a najjužnejším bodom pobrežia: 650 km 1050 km 1200 km

4. Súostrovie Samoa v Polynézii v roku 2009 zasiahli obrovské vlny tsunami, ktoré zničili mnohé tamojšie dediny a poškodili miestnu ekonomiku. Následky prírodnej katastrofy chceli na Samoe zmierniť intenzívnejšou hospodárskou spoluprácou s Austráliou a Novým Zélandom. Preto sa v roku 2011 rozhodli zmeniť priebeh dátumovej hranice a znížiť tak časový posun medzi Samoou, Sydney a Welligtonom. Dátumová hranica, ktorá sa pôvodne nachádzala západne od súostrovia, bola posunutá smerom na východ (obrázok vpravo). Ostrovy, ktoré boli do roku 2011 „za“ dátumovou hranicou sa tak, obrazne povedané, presunuli „pred“ dátumovú hranicu. Posun hranice nastavili na polnoc 29. decembra 2011 tamojšieho času.

a) Aký dátum mali na súostroví Samoa prvý deň platnosti tejto zmeny?

Urči čas a dátum, ktorý mali na Samoe, keď bolo na Slovensku poludnie 29. decembra 2025, ak vieš, že časový posun medzi Sydney a súostrovím bol 2 hodiny.

Pozor, niektoré atlasy majú zakreslenú neaktuálnu dátumovú hranicu.

b) Čas: hod. Dátum: december 2025

c) V nasledujúcej vete zakrúžkuj z vyznačených pojmov ten správny.

Obyvatelia súostrovia Samoa oslávili príchod Nového roka 2026 ako jedni z prvých / posledných na planéte.

Autor: Mgr. Gabriela Nováková, PhD.

Recenzent: RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.

Slovenská komisia Geografickej olympiády

Vydal: NIVAM – Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Bratislava 2026